

PRAKSISOVERSIGT · FORSIKRINGSRET

Praksisoversigt over erstatningsopgørelse – nyværdi vs. dagsværdi

Forsikringsaftalelovens § 37 og den beregningstekniske ramme for afskrivning

Version 2 Opdateret 16. jul. 2026 12 afgørelser · 2003-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Erstatningsopgørelsen efter en tingsskade hviler i dansk ret på forsikringsaftalelovens § 37, der som udgangspunkt foreskriver dagsværdi – genanskaffelsesprisen umiddelbart før forsikringsbegivenheden med rimeligt fradrag for værdiforringelse ved alder, brug og nedsat anvendelighed. Bestemmelsen indeholder selv de to modifikationer, der i praksis afgør langt de fleste opgørelsestvister: indbo og personlige brugsgenstande afskrives kun, hvis nytteværdien er væsentligt nedsat (stk. 2), og ved faktisk genopførelse eller istandsættelse af en bygning sker fradrag kun for forskellen mellem gammelt og nyt (stk. 3). Denne oversigt gennemgår den beregningstekniske ramme i §§ 37-39 og viser, hvordan de samme afskrivningsmekanismer – levetidstabeller, restlevetid, forbedringsværdi og skønsmæssig værdiforringelse fastsat på grundlag af en sagkyndig – anvendes i tilgrænsende dansk værdiansættelsespraksis fra Disciplinær- og klagenævnet for beskikkede bygningssagkyndige og Forbrugerklagenævnet.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Hovedreglen efter forsikringsaftalelovens § 37, stk. 1 er dagsværdi: genanskaffelsesprisen umiddelbart før forsikringsbegivenheden med rimeligt fradrag for værdiforringelse ved alder, brug, nedsat anvendelighed eller andre omstændigheder.
- 02** Fradraget skal efter lovens ordlyd være »rimeligt« – afskrivningen er ikke et frit skøn, men skal kunne begrundes i genstandens alder, brug eller nedsatte anvendelighed.
- 03** Værdien fastlåses tidsmæssigt til priserne »umiddelbart før forsikringsbegivenheden« – senere prisstigninger på genanskaffelsesmarkedet indgår ikke i § 37, stk. 1-opgørelsen.
- 04** For indbogenstande, personlige brugsgenstande og lignende sker der efter § 37, stk. 2 kun fradrag for alder og brug, hvis genstandens nytteværdi for den sikrede derved er væsentlig nedsat – hvilket i praksis nærmer opgørelsen til nyværdi.
- 05** Genopføres eller istandsættes en beskadiget bygning, sker fradrag efter § 37, stk. 3 kun for forskellen mellem gammelt og nyt – nyværdielementet er altså betinget af faktisk genopførelse.

- 06 Berigelsesforbuddet i § 39, stk. 1 er ufravigeligt: selskabet er, selv om andet er aftalt, ikke forpligtet til at udrede større erstatning end hvad der kræves til den lidte skades dækning.
- 07 En takseret police eller vedtagne vurderingsregler binder selskabet efter § 39, stk. 2, medmindre selskabet godtgør, at der derved ville blive erstattet mere end den lidte skade.
- 08 Selvtilvirkede salgsgenstande opgøres efter § 38 til opnåelig salgspris med fradrag for regelmæssige salgsomkostninger, undgået handelsrisiko og fordelene ved kontant betaling.
- 09 Levetids- og restlevetidsvurderinger foretages i dansk værdiansættelsespraksis ved standardiseret tabelopslag ud fra materialetype og alder – ikke ved individuelt skøn over den konkrete genstand.
- 10 Når restlevetiden er udløbet, ansættes forbedringsværdien ved udskiftning i praksis til 95-100 %, jf. DKBB 24/11037.
- 11 Skønsmæssig værdiforringelse fastsættes i praksis på grundlag af en sagkyndig udtalelse om enten konkret værditab eller reetableringsomkostning, ikke på partens eget skøn.
- 12 Den, der kræver erstatning, bærer bevisbyrden for opgørelsen; en opgørelse baseret alene på egne oplysninger godtgør ikke tabets størrelse.

Dagsværdi som lovens udgangspunkt – forsikringsaftalelovens § 37, stk. 1

§ 1

Den beregningstekniske hovedregel for tingsskade står i [forsikringsaftalelovens § 37, stk. 1](#), der med undtagelse af de i [§ 38](#) og [§ 75](#) nævnte tilfælde fastlægger opgørelsen således:

Med de i §§ 38 og 75 nævnte undtagelser ansættes tingens værdi til det beløb, der efter priserne umiddelbart før forsikringsbegivenheden ville kræves til genanskaffelse af den tilintetgjorte eller beskadigede genstand med rimeligt fradrag for værdiforringelse ved alder, brug, nedsat anvendelighed eller andre omstændigheder.

Bestemmelsen rummer fire selvstændige beregningslementer, der hver især kan blive tvistens omdrejningspunkt:

- **Genanskaffelsesværdien** – hvad det ville koste at anskaffe en tilsvarende genstand. Det er udgangspunktet for beregningen, og altså ikke den oprindelige anskaffelsespris.
- **Tidspunktet** – »priserne umiddelbart før forsikringsbegivenheden«. Værdien fastlåses tidsmæssigt til skadesøjeblikket, og senere prisudvikling på genanskaffelsesmarkedet indgår ikke.
- **Fradragsgrundene** – alder, brug, nedsat anvendelighed eller andre omstændigheder. Opregningen er bred, men den er ikke uden grænser: fradraget skal kunne henføres til en af disse grunde.
- **Rimelighedskravet** – fradraget skal være »rimeligt«. Ordlyden gør afskrivningen til en retlig standard, ikke til et frit skøn, og et fradrag skal derfor kunne begrundes konkret.

Resultatet af denne operation er det, der i forsikringspraksis kaldes **dagsværdien**: genanskaffelsesværdi minus afskrivning. Nyværdi – genanskaffelsesværdien uden fradrag – er efter loven ikke udgangspunktet, men

undtagelsen, og forudsætter enten at betingelserne i stk. 2 eller stk. 3 er opfyldt, eller at policen udvider dækningen ud over lovens deklaratoriske ordning.

LOV

Forsikringsaftaleloven § 37, stk. 1

Forsikringsaftaleloven § 38

Forsikringsaftaleloven § 75

§ 2 Indboundtagelsen i § 37, stk. 2 – afskrivning kun ved væsentligt nedsat nytteværði

For den praktisk vigtigste kategori af genstande – indbo – modificerer § 37, stk. 2 hovedreglen markant:

Ved indbogenstande, personlige brugsgenstande og lignende sker der dog kun fradrag for værdiforringelse ved alder og brug, for så vidt genstandenes nytteværði for den sikrede derved er væsentlig nedsat.

Bestemmelsen indebærer tre selvstændige indsnævringer i forhold til stk. 1:

1. **Fradragsgrundene indskrænkes** til alder og brug. De øvrige grunde i stk. 1 – nedsat anvendelighed og »andre omstændigheder« – er ikke nævnt i stk. 2.
2. **Målestokken ændres** fra objektiv værdiforringelse til *nytteværdien for den sikrede*. Det afgørende er altså ikke, hvad genstanden kunne sælges for, men hvad den er værd i brug for netop denne forsikringstager. En ti år gammel sofa, der fungerer som en ny sofa, har ikke nedsat nytteværði, selv om dens handelsværði er faldet betydeligt.
3. **En væsentlighedstærskel indsættes**. Nytteværdien skal være *væsentlig* nedsat. Er den ikke det, sker der intet fradrag overhovedet.

Sammenholdt betyder de tre led, at opgørelsen af indbo efter lovens deklaratoriske ordning i praksis nærmer sig nyværði: afskrivning er undtagelsen, der kræver en positiv konstatering af væsentligt nedsat brugsværði, og ikke en automatisk funktion af genstandens alder. Rene alderstabeller – »X procent pr. år« – har ikke i sig selv hjemmel i stk. 2, medmindre de kan bæres af en konkret vurdering af nytteværdien, eller policen fraviger loven.

Afgrænsningen af, hvad der er »indbogenstande, personlige brugsgenstande og lignende«, bliver dermed selv et beregningsteknisk stridspunkt: falder genstanden uden for stk. 2, gælder den fulde afskrivningsadgang efter stk. 1.

LOV

Forsikringsaftaleloven § 37, stk. 1, 2

§ 3 Nyt for gammelt – § 37, stk. 3 og betingelsen om faktisk genopførelse

For bygningsskader indeholder § 37, stk. 3 den bestemmelse, der i daglig tale kaldes *nyt for gammelt*:

Genopføres eller istandsættes en beskadiget bygning, finder fradrag derhos kun sted for forskellen mellem gammelt og nyt.

Bestemmelsen har to afgørende træk for beregningen:

Betingelsen. Reglen udløses kun, hvis bygningen faktisk *genopføres eller istandsættes*. Nyværdielementet er altså betinget af reetablering, ikke af skadens indtræden. Vælger den sikrede at lade være – eller at få skaden opgjort kontant uden genopførelse – falder man tilbage på hovedreglen i stk. 1 med fuldt fradrag for værdiforringelse ved alder og brug. Dette er kernen i forskellen mellem en kontant dagsværdiopgørelse og en genopførelsesbetinget nyværdiopgørelse.

Fradragets indhold. Når betingelsen er opfyldt, indskrænkes fradraget til »forskellen mellem gammelt og nyt«, dvs. den værdiforøgelse den sikrede reelt opnår ved at få nye materialer i stedet for brugte. Beregningsteknisk er dette fradrag en funktion af, hvor stor en del af den udskiftede bygningsdels samlede levetid der allerede var forbrugt på skadestidspunktet. Et tag med 30 års forventet levetid, der udskiftes efter 15 år, giver en anden forbedringsandel end det samme tag udskiftet efter 3 år.

Denne levetidsbrøk er præcis den mekanik, der behandles i afsnittene om levetidstabeller og forbedringsværdi nedenfor. Bemærk, at fradraget efter stk. 3 kun angår *forskellen* mellem gammelt og nyt – ikke bygningens generelle værdiforringelse. Bestemmelsen er dermed væsentligt gunstigere for den sikrede end stk. 1.

LOV

Forsikringsaftaleloven § 37, stk. 1, 3

§ 4 Berigelsesforbuddet og takserede policer som ydergrænser (§§ 38-39)

Uanset hvilken opgørelsesmetode der anvendes, sætter § 39, stk. 1 en ufravigelig overgrænse:

Selskabet er, selv om andet er aftalt, ikke forpligtet til at udrede større erstatning end, hvad der kræves til den lidte skades dækning.

Formuleringen »selv om andet er aftalt« gør bestemmelsen præceptiv til fordel for selskabet.

Berigelsesforbuddet er dermed den ydre ramme, enhver opgørelse – også en aftalt nyværdidækning – skal holde sig inden for.

Denne ramme modificeres af § 39, stk. 2 om **takserede policer**:

Indeholder forsikringsaftalen en bestemmelse, hvorved den forsikrede genstand ansættes til en bestemt værdi, eller bestemte vurderingsregler vedtages, er en sådan aftale bindende for selskabet, for så vidt det ikke godtgør, at der derved ville blive erstattet mere end den lidte skade.

Bestemmelsen har betydelig praktisk vægt for beregningen, fordi den flytter bevisbyrden. Er der aftalt en bestemt værdi *eller bestemte vurderingsregler* – herunder et aftalt afskrivningsskema – er aftalen som udgangspunkt bindende for selskabet. Vil selskabet fravige den, må **selskabet** godtgøre, at aftalen ville føre til overkompensation. Vedtagne afskrivningstabeller i policen skærer dermed begge veje: de binder også selskabet.

For genstande, den sikrede selv har tilvirket til salg, gælder en særlig opgørelsesregel i § 38, hvorefter erstatningen fastsættes på grundlag af den opnåelige salgpris umiddelbart før forsikringsbegivenheden med fradrag for regelmæssige salgsmkostninger, undgået handelsrisiko samt fordelen ved kontant betaling. Her er målestokken altså salgsværdi minus sparede omkostninger – ikke genanskaffelsesværdi minus afskrivning. Tilsvarende særregler for skibe og transporterede varer findes i § 75, hvor bl.a. takserede policer og en fast varevurdering med tillæg af 10 pct. anvendes.

LOV

Forsikringsaftaleloven § 38

Forsikringsaftaleloven § 39, stk. 1, 2

Forsikringsaftaleloven § 75

§ 5 Levetidstabeller som afskrivningsteknik – tabelopslag frem for individuelt skøn

Den mest udbredte danske teknik til at fastsætte, hvor stor en del af en bygningsdels værdi der er forbrugt, er **standardiserede levetidstabeller**. Teknikken er grundigt belyst i praksis fra Disciplinær- og klagenævnet for beskikkede bygningssagkyndige, der behandler restlevetidsangivelser i tilstandsrapporter efter [lov om forbrugerbeskyttelse ved erhvervelse af fast ejendom m.v. § 12](#). Selv om regimet er et andet end forsikringsopgørelsens, er selve levetidsmekanikken den samme, som ligger bag afskrivnings- og forbedringsberegninger.

Det bærende princip er, at restlevetiden **ikke** beror på et individuelt skøn over den konkrete bygningsdels tilstand, men på et opslag i en tabel ud fra materialetype og alder. I [20/08631](#) fastslog nævnet, at angivelsen af et tags restlevetid »er baseret på et standardiseret tabelopslag ud fra tagets materialer og ikke et individuelt skøn«, og at en fejl i opslaget derfor er en formalitetsfejl, som ikke i sig selv er ansvarspådragende. Samme forståelse er lagt til grund i [22/13606](#) og i [23/07647](#), hvor nævnet fastslog, at den sagkyndige som hovedregel ikke skal foretage en konkret og selvstændig vurdering af restlevetider.

Selve regnestykket er rent aritmetisk – tabellevetid minus faktisk alder:

Sag	Bygningsdel	Tabellevetid	Alder ved vurdering	Restlevetid
Journalnr. 14047	Betontagsten (1950)	80 år	64 år	Over 10 år
20/07795	Asbestholdige tagplader (1982)	80 år	38 år	10 år eller længere
21/00529	Eternittag (1983)	–	38 år	Over 10 år
24/01507	Tagpap (2006)	–	ca. 18 år	10 år eller mere

To forbehold har direkte betydning for enhver afskrivningsberegning:

- **Materialets identitet styrer tabellen.** I [24/11037](#) var forskellen mellem asbestholdige og asbestfrie bølgeeternitplader afgørende: den ene tabel gav restlevetid til 2058, den anden til 2028 – for det samme tag. En fejlidentifikation af materialet forplanter sig direkte i afskrivningen.
- **Tabellen er ikke en tilstandsvurdering.** Skønsmanden i [24/11037](#) fremhævede, at asbestfri bølgeeternit »kan se fine og intakte ud, og kun få år efter være så dårlig at de skal skiftes«, fordi »skadesudviklingen ... går meget stærkt de sidste år af tagpladernes levetid«. Den statistiske levetid og den faktiske restlevetid kan altså afvige betydeligt.

Hvor alderen ikke fremgår af sælgeroplysningerne eller er åbenlys ved besigtigelsen, skal restlevetiden efter Håndbogen for bygningssagkyndige angives som **ukendt** – jf. [24/11037](#), hvor nævnet frifandt den sagkyndige, netop fordi taget var nymalet og forskellen mellem de to tagtyper derfor ikke var åbenlys.

LOV

Lov om forbrugerbeskyttelse ved erhvervelse af fast ejendom m.v. § 12

PRAKSIS	Disciplinær- og Klagenævnet for Beskikkede Bygningssagkyndige · Manglende erstatningsansvar for bygningssagkyndig ved vurdering af tags restlevetid og skader	19.03.2025
	Disciplinær- og Klagenævnet for Beskikkede Bygningssagkyndige · Afgørelse om bygningssagkyndiges ansvar for vurdering af tagpaptags tilstand og restlevetid	14.08.2024
	Disciplinær- og Klagenævnet for Beskikkede Bygningssagkyndige · Den bygningssagkyndiges ansvar for beskrivelse af stråtagets restlevetid	10.10.2023
	Disciplinær- og Klagenævnet for Beskikkede Bygningssagkyndige · Sag om bygningssagkyndigs ansvar for tagets restlevetid og påstået utæthed ved skorsten	16.01.2023
	Disciplinær- og Klagenævnet for Beskikkede Bygningssagkyndige · Klage over vurdering af eternittags restlevetid i tilstandsrapport	20.12.2021
	Disciplinær- og Klagenævnet for Beskikkede Bygningssagkyndige · Klage over vurdering af restlevetid for tagbelægning i tilstandsrapport	10.12.2020
	Disciplinær- og Klagenævnet for Beskikkede Bygningssagkyndige · Klage over forkert angivelse af restlevetid for tag i tilstandsrapport	05.11.2020
	Disciplinær- og Klagenævnet for Beskikkede Bygningssagkyndige · Klage over vurdering af tags restlevetid og manglende anmærkning af skadede spær i tilstandsrapport	08.09.2014

Forbedringsværdi ved udløbet restlevetid – den konkrete nyt-for-gammelt-beregning

§ 6

Bindeleddet mellem levetidstabellen og kroner-og-øre-opgørelsen er **forbedringsværdien** – den andel af udbedringsudgiften, der udgør en reel værdiforøgelse for ejeren, og som derfor svarer til fradraget for »forskellen mellem gammelt og nyt« efter § 37, stk. 3.

Den mest instruktive konkrete beregning findes i 24/11037. Skønsmanden opgjorde her udskiftningen af taget på hovedhuset således:

Element	Værdi
Enhedspris	850 kr./m ²
Areal	151 m ²
Samlet udbedringsudgift	ca. 130.000 kr. inkl. moms
Forventet levetid	30 år
Restlevetid	Udløbet
Forbedringsværdi	95-100 %

Sammenhængen er den centrale pointe: forbedringsværdien blev ansat til 95-100 %, **fordi** restlevetiden var udløbet. Når hele den forventede levetid er forbrugt, er stort set hele udgiften til en ny bygningsdel en forbedring – ejeren får 30 nye år, hvor den gamle bygningsdel havde nul tilbage. Omvendt ville forbedringsværdien for et tag med halvdelen af levetiden tilbage principielt ligge omkring det halve.

Beregningsteknisk er forbedringsandelen dermed grundlæggende en levetidsbrøk – forbrugt levetid divideret med samlet levetid – anvendt på reetableringsudgiften. Det er denne brøk, der oversætter tabelopslaget fra afsnittet ovenfor til det fradrag, der efter § 37, stk. 3 må foretages ved genopførelse. Samtidig illustrerer sagen, hvorfor materialeidentifikationen har direkte økonomisk vægt: havde tabellen for asbestholdigt eternit (restlevetid til 2058) været den rigtige for hele taget, ville forbedringsandelen have været markant lavere end de 95-100 %, som den udløbne restlevetid førte til.

LOV

Forsikringsaftaleloven § 37, stk. 3

PRAKSIS

Disciplinær- og Klagenævnet for Beskikkede Bygningssagkyndige · Manglende erstatningsansvar for bygningssagkyndig ved vurdering af tags restlevetid og skader 19.03.2025

§ 7 Den sagkyndiges rolle og skønsmæssig fastsættelse af værdiforringelse

Hvor der ikke findes en anvendelig tabel, fastsættes værdiforringelsen skønsmæssigt – men i praksis aldrig på partens eget skøn. Gennemgående forankres skønnet i en **sagkyndig udtalelse**, og nævnene lægger den som udgangspunkt uprøvet til grund. I [24/11037](#) lagde nævnet udtrykkeligt skønsmændens erklæring uprøvet til grund og fulgte dennes konklusioner.

Forbrugerklagenævnets praksis om værdiforringelse ved fortrydelse efter [forbrugerftalelovens § 24, stk. 5](#) viser to forskellige – og lærerige – skønsmetoder, som begge går igen i erstatningsopgørelser:

Metode 1 – reetableringsomkostningen. I [18/14282](#) havde forbrugeren brygget ca. 20 kopper kaffe på en espressomaskine, der allerede var en demonstrationsmodel. Den sagkyndige vurderede, at maskinen ikke var *yderligere* værdiforringet ud over behovet for rengøring og afkalkning, og at dette ville tage minimum en time. Nævnet fastsatte derfor værdiforringelsen skønsmæssigt til **500 kr.** – altså udelukkende omkostningen ved at bringe genstanden tilbage til salgbar stand.

Metode 2 – den procentuelle markedsafskrivning. I [20/07352](#) var maskinen videresolgt og kunne ikke undersøges. Den sagkyndige udtalte generelt, at en espressomaskine af den type »almindeligvis kan videresælges som demovare til en pris, der er reduceret med 20-30 % i forhold til nyprisen«, og at rengøring ville koste ca. 495 kr. På grundlag af et samlet værditab på minimum 1.495 kr. fandt nævnet et fradrag på **1.500 kr.** berettiget i en købesum på 4.999 kr.

Kontrasten mellem de to sager er beregningsteknisk instruktiv: **hvor genstanden allerede var afskrevet (demomodel), blev der ikke afskrevet igen** – kun reetableringsomkostningen kunne fradrages. Hvor genstanden var ny, blev den fulde markeds-mæssige demo-afskrivning på 20-30 % anvendt. Det svarer til logikken i [§ 37, stk. 1](#), hvorefter fradraget skal være »rimeligt« og hvile på en faktisk værdiforringelse – ikke på en skematisk sats anvendt uden hensyn til genstandens udgangspunkt.

Samme sag viser desuden, at den, der vil have et fradrag anerkendt, må dokumentere dets grundlag: nævnet afviste et fradrag på 469,95 kr. for forbrugt kaffe og filter, fordi prisen ikke fremgik af kvitteringen, og der ikke var fremsendt dokumentation for tilbehørets andel af købesummen.

LOV

Forbrugerftaleloven § 24, stk. 5

Forsikringsaftaleloven § 37, stk. 1

PRAKSIS

Forbrugerklagenævnet · Forbrugerklagenævnets afgørelse om værdiforringelse ved fortrydelse af køb af espressomaskine 08.10.2021

Forbrugerklagenævnet · Forbruger hæfter for værdiforringelse af espressomaskine ved fortrydelse 15.10.2019

Disciplinær- og Klagenævnet for Beskikkede Bygningssagkyndige · Manglende erstatningsansvar for bygningssagkyndig ved vurdering af tags restlevetid og skader 19.03.2025

§ 8 Genanskaffelsesprincippet ved brugte og prisnedsatte genstande

Et tilbagevendende beregningsspørgsmål er, hvad »genanskaffelse« betyder, når den skadede genstand var brugt eller købt til nedsat pris. Efter § 37, stk. 1 er målestokken, hvad der »ville kræves til genanskaffelse« – altså prisen på en **tilsvarende** genstand, ikke på en ny.

Forbrugerklagenævnets afgørelse i 2003-4012/7-300 er en ren anvendelse af det princip. En forbruger havde købt et demonstrationsfjernsyn for 11.999 kr. – nedsat fra 14.000 kr. på grund af ridser og smådefekter. Den erhvervsdrivende bortskaffede apparatet, mens det var i dennes varetægt til reparation, og blev fundet erstatningsansvarlig. Opgørelsen blev bygget op sådan:

Trin	Beløb
Nypris på tilsvarende fjernsyn på opgørelsestidspunktet	19.999 kr.
Sagkyndig: demonstrationsmodeller sælges normalt med 20 % rabat	÷ 20 %
Genanskaffelsesværdi af en tilsvarende demonstrationsmodel	15.999 kr.
Oprindeligt betalt	11.999 kr.

Nævnet tilkendte de **15.999 kr.** – altså genanskaffelsesværdien af en *tilsvarende brugt/nedsat* genstand på opgørelsestidspunktet, ikke den oprindeligt betalte pris. Nævnet lagde udtrykkeligt vægt på, at klageren »havde gjort et særdeles godt køb« og derfor havde lidt et tab, fordi han ikke kunne anskaffe et tilsvarende fjernsyn til den oprindeligt favorable pris.

Afgørelsen illustrerer to ting af direkte betydning for forsikringsopgørelser. For det første er den oprindelige anskaffelsespris uden selvstændig betydning – hverken som loft eller som gulv. For det andet fastsættes prisniveauet for den tilsvarende genstand ved en sagkyndig markedsvurdering (her: den generelle 20 %-demo-rabat), præcis som en taksator ville gøre. Bemærk dog, at § 37, stk. 1 i forsikringsforhold låser tidspunktet til »umiddelbart før forsikringsbegivenheden«, mens nævnet her opgjorde til prisniveauet på afgørelsestidspunktet – et forhold, der følger af, at kravet dér hvilede på almindeligt erstatningsansvar og ikke på en forsikringsaftale.

Berigelsesforbuddet i § 39, stk. 1 sætter den modsatte grænse: erstatningen må ikke overstige den lidt skade, og en genanskaffelsesværdi beregnet på en *ny* genstand, hvor den skadede var brugt, ville netop overskride den grænse.

LOV

Forsikringsaftaleloven § 37, stk. 1

Forsikringsaftaleloven § 39, stk. 1

PRAKSIS Forbrugerklagenævnet · Erstatning for kasseret fjernsyn

08.06.2004

§ 9 Dokumentationsbyrden for erstatningsopgørelsen

Uanset hvilken opgørelsesmetode der anvendes, må den, der kræver erstatning, kunne dokumentere sit tab. En opgørelse, der alene hviler på skadelidtes egne oplysninger, er ikke tilstrækkelig.

Dette fremgår klart af 2003-326/7-1, hvor en strømafbrydelse havde ødelagt indholdet i køleskab og fryser i et sommerhus. Skadelidte opgjorde kravet til 7.258 kr.; forsikringsselskabet havde anerkendt erstatningspligten, men ansat beløbet til 6.300 kr. og udbetalt 2.300 kr. efter selvrisiko. Forbrugerklagenævnet bemærkede, at opgørelsen på 7.258 kr. »alene var baseret på egne oplysninger og dermed udokumenteret«, og at det med den

bevisførelse, der kunne finde sted for nævnet, ikke kunne afgøres, om der var lidt et tab ud over det allerede udbetalte.

Sagen illustrerer tre praktiske pointer for opgørelsen:

- **Anerkendt ansvar er ikke anerkendt opgørelse.** At dækningspligten er anerkendt, siger intet om beløbet. Opgørelsen er et selvstændigt bevistema.
- **Egne lister er ikke dokumentation.** Særligt for indbo – hvor § 37, stk. 2 ellers er gunstig for den sikrede – falder kravet ofte ikke på afskrivningen, men på dokumentationen af, hvad der overhovedet fandtes og hvad det var værd.
- **Tabsbegrænsning og egen skyld kan reducere opgørelsen selvstændigt.** Nævnet fandt, at kravet under alle omstændigheder burde begrænses efter reglerne om egen skyld og accept af risiko, fordi skadelidte havde efterladt et større parti værdifulde madvarer uden opsyn i flere dage.

Sammenholdt med § 39, stk. 2 tegner der sig et klart bevisbyrdemønster: **den sikrede** skal dokumentere genstandenes eksistens og genanskaffelsesværdi, mens **selskabet** – hvor policen indeholder en aftalt værdi eller vedtagne vurderingsregler – skal godtgøre, at den aftalte opgørelse ville føre til overkompensation.

LOV

Forsikringsaftaleloven § 37, stk. 2

Forsikringsaftaleloven § 39, stk. 2

PRAKSIS

Forbrugerklagenævnet · Strømafbrydelse forårsaget af snele i distributionsskab – erstatning for ødelagte madvarer

31.12.2003

§ 10 Sammenfatning – opgørelsens fem trin

Den beregningstekniske opgørelse af en tingsskade kan sammenfattes i fem trin, der hver har sit eget retsgrundlag og sit eget bevistema:

1. Fastlæg kategorien. Er genstanden indbo eller personlig brugsgenstand (§ 37, stk. 2), selvtilvirket til salg (§ 38), skib eller transporteret vare (§ 75) – eller falder den under hovedreglen i § 37, stk. 1? Kategorien afgør både fradragsgrundene og målestokken.

2. Fastsæt genanskaffelsesværdien. Prisen umiddelbart før forsikringsbegivenheden for en *tilsvarende* genstand – ikke nyprisen, hvis den skadede var brugt eller nedsat, jf. den sagkyndige markedsvurdering i 2003-4012/7-300.

3. Beregn fradraget. Her ligger den egentlige nyværdi/dagsværdi-akse:

Situation	Hjemmel	Fradrag
Hovedreglen	§ 37, stk. 1	Rimeligt fradrag for alder, brug, nedsat anvendelighed m.v. → dagsværdi
Indbo m.v.	§ 37, stk. 2	Kun hvis nyttevärdien er <i>væsentlig</i> nedsat → i praksis nær nyværdi
Bygning, der faktisk genopføres	§ 37, stk. 3	Kun forskellen mellem gammelt og nyt → nyværdi minus forbedringsandel
Bygning, der <i>ikke</i> genopføres	§ 37, stk. 1	Fuldt fradrag → dagsværdi

4. Kvantificér forbedringsandelen. Ved genopførelse oversættes levetidstabellens restlevetid til en brøk af reetableringsudgiften. Er restlevetiden udløbet, nærmer forbedringsandelen sig 100 % – i [24/11037](#) ansat til 95-100 % ved en 30-årig levetid. Tabelopslaget er standardiseret og styres af materialetype og alder, ikke af et individuelt skøn ([20/08631](#), [Journalnr. 14047](#)).

5. Prøv resultatet mod ydergrænserne. Berigelsesforbuddet i [§ 39, stk. 1](#) er ufravigeligt og gælder »selv om andet er aftalt«. Omvendt binder en takseret police eller vedtagne vurderingsregler selskabet efter [§ 39, stk. 2](#), medmindre selskabet godtgør overkompensation.

Den røde tråd gennem materialet er, at **afskrivning kræver begrundelse**. Lovens krav om et »rimeligt« fradrag, indboundtagelsens væsentlighedstærskel og forbedringsandelens forankring i en konkret levetidsbrøk peger alle samme vej: et skematisk procentfradrag anvendt uden hensyn til genstandens faktiske udgangspunkt og tilstand har ikke selvstændig hjemmel. Det bekræftes af kontrasten mellem [18/14282](#) og [20/07352](#), hvor en allerede afskrevet demomodel ikke blev afskrevet igen, mens en ny genstand bar den fulde markedsafskrivning.

Afgrænsning: spørgsmålet om, **hvorvidt** der overhovedet er dækning, hører under de enkelte produkt-topics, og bilers handelsværdi ved totalskade behandles i [bilforsikring – totalskade og værdiansættelse](#).

LOV

Forsikringsaftaleloven § 37, stk. 1-3

Forsikringsaftaleloven § 38

Forsikringsaftaleloven § 39, stk. 1, 2

Forsikringsaftaleloven § 75

PRAKSIS

Disciplinær- og Klagenævnet for Beskikkede Bygningssagkyndige · Manglende erstatningsansvar for bygningssagkyndig ved vurdering af tags restlevetid og skader 19.03.2025

Disciplinær- og Klagenævnet for Beskikkede Bygningssagkyndige · Klage over forkert angivelse af restlevetid for tag i tilstandsrapport 05.11.2020

Disciplinær- og Klagenævnet for Beskikkede Bygningssagkyndige · Klage over vurdering af tags restlevetid og manglende anmærkning af skadede spær i tilstandsrapport 08.09.2014

Forbrugerklagenævnet · Forbrugerklagenævnets afgørelse om værdiforringelse ved fortrydelse af køb af espressomaskine 08.10.2021

Forbrugerklagenævnet · Forbruger hæfter for værdiforringelse af espressomaskine ved fortrydelse 15.10.2019

Forbrugerklagenævnet · Erstatning for kasseret fjernsyn 08.06.2004

REFERENCE

Lovgrundlag

6 paragraffer

Forbrugeraftaleloven § 24

stk. 5

Forsikringsaftaleloven § 37

stk. 1-3

Forsikringsaftaleloven § 38

Forsikringsaftaleloven § 39

stk. 1, 2

Forsikringsaftaleloven § 75

Lov om forbrugerbeskyttelse ved
erhvervelse af fast ejendom m.v. §
12

MATERIALE

Citerede afgørelser

12 afgørelser

DISCIPLINÆR- OG KLAGENÆVNET FOR BESKIKKEDE BYGNINGSSAGKYNDIGE · NÆVN / KLAGESTANS 8

19.03.2025 Manglende erstatningsansvar for bygningssagkyndig ved vurdering af tags restlevetid og skader 24/11037

14.08.2024	Afgørelse om bygningssagkyndiges ansvar for vurdering af tagpaptags tilstand og restlevetid	24/01507
10.10.2023	Den bygningssagkyndiges ansvar for beskrivelse af stråtagets restlevetid	23/07647
16.01.2023	Sag om bygningssagkyndigs ansvar for tagets restlevetid og påstået utæthed ved skorsten	22/13606
20.12.2021	Klage over vurdering af eternittags restlevetid i tilstandsrapport	21/00529
10.12.2020	Klage over vurdering af restlevetid for tagbelægning i tilstandsrapport	20/07795
05.11.2020	Klage over forkert angivelse af restlevetid for tag i tilstandsrapport	20/08631
08.09.2014	Klage over vurdering af tags restlevetid og manglende anmærkning af skadede spær i tilstandsrapport	Journalnr.: 14047
FORBRUGERKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		4
08.10.2021	Forbrugerklagenævnets afgørelse om værdiforringelse ved fortrydelse af køb af espressomaskine	20/07352
15.10.2019	Forbruger hæfter for værdiforringelse af espressomaskine ved fortrydelse	18/14282
08.06.2004	Erstatning for kasseret fjernsyn	2003-4012/7-300
31.12.2003	Strømafbrydelse forårsaget af snele i distributionsskab – erstatning for ødelagte madvarer	2003-326/7-1